

Historia

24.07.2008.

Gmina Jedwabno została utworzona w powiecie szczycieńskim uchwałą Nr XXI/83/72 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Olsztynie z dnia 6 grudnia 1972 roku.

Jedwabno było drugim po Małdzie ośrodkiem ludności staropruskiej w części puszczy Patrak, której pozostałość stanowią dzisiejsze lasy Napiwodzkie, Dłużeckie i częściowo Korpelskie. Jego istnienie sięga niewątpliwie okresu przedkrzyżackiego. Oprócz osiedla istniało tu również grodzisko staropruskie. Około 1380 r. Krzyżacy zbudowali nad jeziorem Jedwabskim zamek myśliwski o charakterze obronnym. Jedwabno posiadało tradycję starej wsi bartnickiej, o której wspominają księgi czynszowe skarbnika zakonnego z 1436 r. Z postępowaniem trzebieży okolicznej puszczy osiadali tu także liczni rolnicy polscy. Według rejestrów z 1579 r. Jedwabno obejmowało 66 włók, a w 1782 r. liczyło 57 dymów i było osiedlem targowym na starym i ożywionym szlaku. Należy zaznaczyć, że miejscowość Jedwabno w danych zapisach występowała pod nazwą „Gedewewe”. W tym okresie powstały również takie wsie jak: Burdąg, Małszewo, Brajniki, Witowo.

Za czasów Księstwa Pruskiego /1525 – 1700/ rejon Jedwabiński należał do okręgu pogórskiego w kapitanacie Nidzickim. W tym czasie powstały kolejne wsie naszej gminy: Szuć, Narty, Nowy Dwór, Warchały, Dzieżki, Dębowiec. Jak wieść gminna głosi, podczas wojny francusko - pruskiej, miał przejeżdżać przez rejon Jedwabiński sam Napoleon. Miał się zatrzymać obok rzeki Czarna Struga w pobliżu wsi Nowe Borowe. Tak przynajmniej informowała tablica przytwierdzona obok starego 500-letniego dębu rosnącego w sąsiedztwie tej rzeki.

W okresie kryzysu gospodarczego w latach 1820-1840 wiele osób wyemigrowało z rejonu Jedwabińskiego. Nową klęską dla ludności Mazur był wybuch I wojny światowej w 1914 r. W celu obrony polskiej mniejszości narodowej i podniesienia dobrobytu polskiego powołano w 1920 r. w Olsztynie związek Polaków w Prusach Wschodnich. Z rejonu Jedwabińskiego wyróżnili się tacy działacze jak: p. Kozłowski, p. Maria Kozłowska, p. Maria Matyszczuk, p. Jan Matyszczuk, p. Maria Fromm.

W czasie II wojny światowej wielu działaczy z okresu plebiscytu, Związku Polaków, nauczycieli zapłaciło życiem za działalność na rzecz Polski. Po II wojnie światowej w 1945 r. przystąpiono do organizowania administracji polskiej. Pierwszym Wójtem w Jedwabnie został p. Jan Kozak. Natomiast pierwszym przewodniczącym Gminnej Rady Narodowej w Jedwabnie był p. Mieczysław Kadziński.

W 1972 r. została utworzona Gmina Jedwabno i pierwszym jej naczelnikiem został p. Maciej Jankowski.

Źródło: Informator Gminny 2009 - GCI Jedwabno